

Odvezou je na letní tábor a rodiče už je nikdy nevidí. Jak Rusové unášejí děti z Ukrajiny

novinky.cz/clanek/podcasty-zbytecna-valka-odvezou-je-na-letni-tabor-a-rodice-uz-je-nikdy-nevidi-jak-rusove-unaseji-deti-z-ukrajiny-40444401

Magdalena Žohová

Témata dnešního dílu:

- Kolik dětí zmizelo v Rusku?
- Jak Rusové unášejí děti?
- Proces navrácení dětí zpět
- Co s dětmi, které nechtějí domů?
- Rozdělené rodiny

Olha Jerochinová je zástupkyní největší ukrajinské organizace zabývající se zachraňováním dětí z Ruska a Ruskem okupovaných oblastí na Ukrajině. Od začátku invaze už se Save Ukraine povedlo přivést zpět domů 176 dětí.

Ukrajinská vláda oficiálně eviduje 19 tisíc odvedených dětí, které zmizely v Rusku nebo na Krymu. Skutečné číslo je ale podle Jerochinové mnohem vyšší. „Ruská dětská ombudsmanka Marija Lvova-Bělova uvedla, že v Rusku zaregistrovali 744 tisíc dětí. Takže

když mluvíme o cifrách, nikdo neznáme přesné číslo. My vždycky zdůrazňujeme, že musíme brát v potaz situaci už od roku 2014, protože to je rok, kdy Rusové začali unášet děti z Ukrajiny,“ upozorňuje.

Tři ruské taktiky, jak dítě odvést pryč

Jerochinová podotýká, že k tomu, abychom porozuměli, jak se děti mohou dostat zpět na Ukrajinu, je nejdřív důležité seznámit se s metodami, které Rusové používají k odvedení dětí pryč.

„První možností je, že děti odvezou pryč pod záminkou odpočinkových táborů. V tomto případě matky většinou ví, kam dítě odjelo,“ vysvětluje Olha. Tyto tábory jsou většinou zdarma a pro matky se tak zdají být příjemnou možností, jak dítě může strávit nějaký čas v přírodě, mimo neklidný domov.

„Víte, když se podíváte na místo, kde se tyto kempy konají, ono to opravdu vypadá jako tábor. Je to letní kemp někde na Krymu. Ale musíme myslet na to, jak Rusové tyto kempy využívají. Děti mají program. Ráno vstanou, před snídaní zpívají ruskou hymnu, pak mají různé aktivity. Lekce ruštiny, musí se učit jazyk, literaturu, historii. Pak je večeře. Potom mají další aktivity, klidně i diskotéky, filmy...“

Opravdu to na první pohled vypadá jako obyčejný letní tábor. Ale o to právě jde. Mezi řádky dětem Rusové vnucují propagandu.

Jerochinová vzpomíná na svědectví jednoho z navrátivších chlapců. „Byl tam jeden vychovatel, Ukrajinec, který kolaboroval. Našel někde malou ukrajinskou vlajku a přímo před dětmi ji spálil a řekl jim: ‚A takhle spálíme celou vaši zemi.‘“

Druhou možností je přemístění dětí pod záminkou evakuace z nebezpečných oblastí. V tomto případě je těžší děti dohledat.

Třetí cestou jsou takzvané „filtrační tábory“, které se nacházejí hlavně v okupačních zónách. Dostat děti pryč odtamtud se ale organizaci zatím nepodařilo.

Jak přivážejí děti zpět domů

Do května letošního roku postupovali lidé pracující v Save Ukraine tak, že vždy shromáždili skupinu příbuzných, především matek, které dopravili do Kyjeva, zajistili jim všechny potřebné legální dokumenty a ve spolupráci s dobrovolníky je pak dopravili do Ruska nebo na Krym, kde si děti vyzvedli. Úspěšně takhle vypravili čtyři skupiny, kterým se podařilo děti přivést zpět. Po několika špatných zkušenostech v páté „misi“ ale přešli k individuální spolupráci s jednotlivými lidmi.

„V páté misi byla jedna matka, které se sice podařilo přivést zpět svého sedmnáctiletého syna, ale ale než ho získala, Rusové ji uvěznili ve sklepě. Poté ji šest hodin vyslyšali za použití detektoru lži,“ popisuje Jerochinová.

Nyní už postupují jinak. „Matka nebo jiný příbuzný s naší pomocí vyrážejí sami, spojujeme je s našimi dobrovolníky, které máme v Bělorusku a Rusku,“ vysvětluje.

Jak vypadá samotné vyzvednutí dítěte na cizím území? Jsou Rusové ochotní dítě vydat pouze matce, nebo i jiným příbuzným? Co s dětmi, které se nechtějí vrátit domů? Existují případy, kdy Rusové děti týrali? Jak je to v případech, kdy část rodiny žije v Rusku a část na Ukrajině?

Kim Čong-un v Rusku je předzvěstí problémů, varoval analytik

Ukrajina není žádná černá díra, říká konzul ve Lvově David Nový

Nepravidelný podcast, který nabízí nejrůznější pohledy na válečný konflikt na Ukrajině. Debaty redaktorů zahraniční sekce Novinky.cz a vybraných expertů naladíte také na [Spotify](#), [Apple Podcasts](#) nebo platformě [Podcasty.cz](#).

Poslechněte si také naše další podcasty: